

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły, siedziba: **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Zespole Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Cieszynie, ul. Wojska Polskiego 3, 43-400 Cieszyn**
2. Imię i nazwisko dyrektora: **Agnieszka Koziel**
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: **Śląski Kurator Oświaty, 40 – 024 Katowice, ul. Powstańców 41a**
4. Imię i nazwisko kontrolującego: **Magdalena Książek-Gacek**
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: **18 października 2021 Nr DK-BB.5533.2.67.2021**
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli: **19 października 2021r.**
7. Tematyka kontroli: **Przestrzeganie statutu oraz praw dziecka i ucznia**
8. Czynności kontrolne:
 1. Analiza dokumentacji:
 - a) Statut Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego
 - b) Program wychowawczo-profilaktyczny
 2. ogląd ośrodka
 3. rozmowa z dyrektorem ośrodka
9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Cieszynie wraz z Ośrodkiem Rewalidacyjno-Wychowawczym wchodzi w skład Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Cieszynie. Wszystkie wymienione ośrodki działają na podstawie odrębnych statutów. W statucie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Cieszynie ostatnia zmiana została wprowadzona w życie Uchwałą Nr 13 /2021/2022 z dnia 31 sierpnia 2021r. Związana była min. ze zastąpieniem słowa internat sformułowaniem grupa wychowawcza, wprowadzono kryteria przyjęcia wychowanka, które do końca sierpnia 2021 były zapisane z Regulaminie Organizacyjnym Internatu.

Statut Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Zespole Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Cieszynie nie zawiera wszystkich wymaganych prawem elementów, tj.: 1. form współpracy ośrodka z rodzicami (prawnymi opiekunami) wychowanków, właściwymi instytucjami oraz ze środowiskiem lokalnym oraz 2. spraw, w

których rada pedagogiczna, wykonując zadania rady ośrodka, zasięga opinii rady rodziców i samorządu wychowanków, co narusza § 2 i § 3 ust. 2 Załącznika nr 5 do rozporządzenia MENiS z dnia 7 marca 2005 r. w sprawie ramowych planów statutów placówek publicznych (Dz. U. Nr 52 poz. 466).

W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym funkcjonują: Szkoła Podstawowa Specjalna nr 8, Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia nr 5, Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy. Do szkół wchodzących w skład SOSW w bieżącym roku szkolnym uczęszcza 179 uczniów, w tym 125 do Szkoły Podstawowej w 27 oddziałach, 31 do Branżowej Szkoły I stopnia w 7 oddziałach, 23 do Szkoły Przysposabiającej do Pracy w 5 oddziałach. Liczebność w oddziałach określa organizacja szkół publicznych w tym specjalnych. W większości klas, w obecnym roku szkolnym, z uwagi na uczniów z różną niepełnosprawnością wynosi ona 5 uczniów. W Szkole Podstawowej w klasach od I do IV dla uczniów z autyzmem, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz ze sprzężeniami zatrudnia się pomoc nauczyciela. W Szkole Podstawowej zajęcia edukacyjne oraz rewalidacyjne prowadzi 63 nauczycieli, 37 w Branżowej Szkole Specjalna I stopnia, 24 w Szkole Przysposabiającej do Pracy. W większości przypadków nauczyciele prowadzą zajęcia we wszystkich szkołach wchodzących w skład SOSW. Klasy realizują zajęcia na wszystkich kondygnacjach budynku w różnych klasopracowniach oraz gabinetach terapeutycznych dostosowanych do charakteru prowadzonych zajęć (sala matematyczna, polonistyczna, biologiczno-przyrodnicza itp. oraz sale i gabinety rewalidacyjne). Oddziały szkolne funkcjonują zgodnie z ustalonym tygodniowym planem zajęć i regulaminem przerw, które spędzają na korytarzach pod opieką nauczyciela dyżurującego lub w salach lekcyjnych również pod opieką nauczyciela.

SOSW zapewnia wychowankom całodobową opiekę, która odbywa się zgodnie z harmonogramem czasu pracy grup wychowawczych. W § 3 Statutu wpisano, że do grup wychowawczych przyjmowane są dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, autyzmem w tym z Zespołem Aspergera, niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, na wniosek rodziców, prawnych opiekunów, które z powodu niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do szkoły w miejscu zamieszkania. Pominęto w tym zapisie dzieci i młodzież niesłyszące i słabosłyszące oraz niewidome i słabowidzące, co jest niezgodne § 32 rozporządzenia z dn. 11 sierpnia 2017 r. w sprawie publicznych placówek oświatowo – wychowawczych, młodzieżowych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków

wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (Dz. U. 2017 poz. 1606 ze zm.). Ponadto, w § 31 ust. 16 statutu zawarto zapisy niezgodne z przepisami prawa w zakresie szczegółowych zasad rekrutacji dzieci i młodzieży do ośrodka: „Do grup wychowawczych na pobyt całodobowy nie mogą być przyjęte osoby w przypadku występowania: a) znacznie ograniczonej sprawności fizycznej, (osoba poruszająca się o 2 kulach, balkoniku lub na wózku), b) ograniczonej sprawności fizycznej, osoba porusza się wyłącznie przy pomocy osoby drugiej, ma problemy w poruszaniu się na krótkie i dalsze odległości z uwagi na schorzenia narządu ruchu, c) zaburzeń zachowania osoby w postaci: zachowań autoagresywnych oraz agresywnych wobec innych osób, zaburzeń w kontaktach społecznych uniemożliwiających przebywanie w grupie wychowawczej d) barier komunikacyjnych: (brak rozumienia mowy) uniemożliwiający kontakt werbalny lub pozawerbalny z wychowawcami i wychowankami oraz tym samym ograniczających samodzielność ucznia. W związku z powyższym zostanie wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie uchylenia postanowień § 3 i § 31 ust. 16 statutu.

SOSW dysponuje 30 miejscami w grupach wychowawczych, wszystkie miejsca na dzień kontroli są zajęte (w dniu kontroli funkcjonuje 6 grup, każda przeznaczona dla wychowanków z różną niepełnosprawnością, co daje 30 miejsc zgodnie z zasadą, że liczebność w grupach odpowiada liczebności w oddziale/klasie szkoły specjalnej). Spośród wychowanków 9 jest zobowiązanych wyrokiem sądowym do pobytu w grupach wychowawczych.

Grupa 1 - sześciu wychowanków niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym w tym dwóch wychowanków ze sprzężeniami (troje wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, jeden wychowanek z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym, jeden wychowanek z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym wraz z niepełnosprawnością ruchową, jeden wychowanek z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym wraz z niepełnosprawnością ruchową). Grupa 2 - pięciu wychowanków z niepełnosprawnościami różnymi w tym dwóch z autyzmem i sprzężeniami (dwóch wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim wraz z autyzmem oraz trzech wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim). Grupa 3 - czterech wychowanków z niepełnosprawnością sprzężoną (czterech wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym wraz z niepełnosprawnością ruchową). Grupa 4 - sześciu wychowanków z niepełnosprawnościami różnymi w tym jeden ze

sprężeniem (jeden wychowanek z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim wraz ze słabowidzeniem i niepełnosprawnością ruchową, pięciu wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim). Grupa 5 – pięciu wychowanków z niepełnosprawnościami różnymi (jeden wychowanek z niepełnosprawnością ruchową oraz czterech wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim). Grupa 6 - pięciu wychowanków z niepełnosprawnościami różnymi, w tym jeden ze sprężeniem (jeden wychowanek z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym wraz z autyzmem, jeden wychowanek z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, jeden wychowanek z niepełnosprawnością ruchową oraz dwóch wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim).

W pomieszczeniach sypialnych wychowankowie dobierani są pod względem płci, rodzaju niepełnosprawności i poziomu funkcjonowania. W grupach wychowawczych zatrudnionych jest ogółem 24 nauczycieli/wychowawców w tym w ramach etatu łączonego pracuje 15 nauczycieli, w jednym obszarze (tylko grupy wychowawcze) 9 nauczycieli. W ramach dyżurów porannych i popołudniowych do każdej grupy przyporządkowany jest jeden wychowawca, który sprawuje nadzór nad grupą. Pora nocna trwa od godziny 22.00 do godz. 6.00. W ramach dyżuru nocnego nad całością grup wychowawczych pełni nadzór dwóch wychowawców. W grupach wychowawczych nie zatrudnia się pomocy nauczyciela.

Praca wychowawcza ukierunkowana jest na przygotowanie wychowanków do uczestnictwa w życiu: rodzinnym, społecznym, kulturowym i zawodowym. Grupy wychowawcze zapewniają: 2-3 osobowe pokoje, tworzenie możliwie najlepszych warunków do nauki i wsparcie w niej, dostosowane do potrzeb wychowanków, szeroką ofertę kół zainteresowań (zajęcia kulinarne, zajęcia sportowe min: basen, siłownia, ściana wspinaczkowa, zajęcia artystyczne, wyjścia do kina, teatru, wycieczki), przygotowanie wychowanków do uczestnictwa w kulturze i do właściwego gospodarowania czasem wolnym, kultywowania tradycji, wdrażanie do życia społecznego oraz kierowanie się społecznie akceptowanymi normami i kryteriami postępowania. Każdy wychowawca ma przydzielonych wychowanków do prowadzenia spraw związanych z pobytem i kontaktem z rodzicami i instytucjami a dla wychowanków dodatkowo opracowuje się Indywidualny Program Postępowania Aktywizującego.

Ośrodek posiada opracowany Program wychowawczo-profilaktyczny, zatwierdzony przez Radę Rodziców Uchwałą nr 2/2021/2022 w dn. 14.09.2021 r. Analiza programu wykazała, że zawarte w nim cele, zadania oraz formy realizacji zostały przygotowane w oparciu o

przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w ośrodku, a tym samym zostały dostosowane do potrzeb rozwojowych wychowanków. Na koniec każdego roku szkolnego dokonuje się w szkole ewaluacji programu profilaktyczno-wychowawczego. Prawa obowiązujące w Ośrodku są zgodne z międzynarodowymi prawami człowieka i dziecka. Prawa dziecka i ucznia są respektowane a wiedza o prawach jest upowszechniana na zajęciach prowadzonych przez wychowawców grup. Na korytarzu Ośrodka znajduje się skrzynka, do której pracownicy i wychowankowie mogą zgłaszać różne sytuacje trudne i problemowe. Są one na bieżąco weryfikowane i wyjaśniane. Na gazetce ściennej obok gabinetu pedagoga i psychologa wywieszono informacje o tym, gdzie można szukać pomocy i wsparcia, kiedy prawa dziecka są naruszane. Wychowankowie włączają się w coroczne obchody Dnia Praw Dziecka, biorą udział w akcjach organizowanych przez Unicef.

10. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły: **nie stwierdzono**.

11. Na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 roku poz. 1082) zaleca się:

1. Uzupełnić zapisy statutu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Zespole Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Cieszynie o formy współpracy ośrodka z rodzicami (prawnymi opiekunami) wychowanków, właściwymi instytucjami oraz ze środowiskiem lokalnym oraz o określenie spraw, w których rada pedagogiczna, wykonując zadania rady ośrodka, zasięga opinii rady rodziców i samorządu wychowanków, zgodnie z §2 i § 3 ust. 2 Załącznika nr 5 do rozporządzenia MENiS z dnia 7 marca 2005 r. w sprawie ramowych planów statutowych placówek publicznych (Dz. U. Nr 52 poz. 466).

Termin realizacji zalecenia: **29 października 2021 r.**

WIZYTATOR

mgr Magdalena Książek-Garek

Bielko-Mata, 28.10.2021r.

podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

DYREKTOR

*Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych
w Cieszynie*

mgr Agnieszka Kozieł

Bielko - Borsc

28.10.2021r.

podpis dyrektora placówki, miejsce i data podpisania protokołu

Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

DYREKTOR
Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych
w Cieszynie

Podiko DSC

28. 10. 2021

mgr Agnieszka Kozier
podpis dyrektora placówki, miejsce i data odbioru protokołu

Dyrektorowi placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice, zgodnie z § 18 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1551 ze zm.).

parafa dyrektora

V

Strona 6 z 6

parafa kontrolującego

Mh